

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה לפסיכולוגיה

טופס סילבוס לסטודנט

המחלקה לפסיכולוגיה - תשע"ג 2014-15
יום שני 14:15 – 15:45, בנין 28, חדר 102

שם הקורס: הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התיאוריה וההתנסות

מס' קורס: 101-1-0043

שם המרצה:

מנחים: נאווה זוננשיין וואסים בירומי מביה"ס לשלום
עוזרת הוראה: זינה אבו-שטיווי
המרצה האחראי: דר' יואב בר-ענן מהמחלקה לפסיכולוגיה

יעדי ההוראה:

זהו קורס בחירה סמסטריאלי משותף לחוג לפסיכולוגיה ולביה"ס לשלום בנוה שלום וואחאת אל סלאם. הקורס יכול להיחשב גם לקורס כללי. אין להירשם לקורס ללא אישור מצוות הקורס (מרצה או עוזרת הוראה). כדי לבקש אישור, פנו אל זינה אבו-שטיווי (zeinaata@gmail.com או abushtee@post.bgu.ac.il), או מלאו את הטופס בקישור זה: <https://docs.google.com/forms/d/1fS0ytnWmYj0vEn7mgBOLBu13te2cKLrt7OKFxPPCo70/viewform>
בקורס ישתתפו סטודנטים יהודים וערבים (כ-50% מכל לאום).

מטרות הקורס

לפתח את מודעות הסטודנטים להיבטים החברתיים, האישיים והלאומיים של אפשרויות לשיתופי פעולה אזרחיים בין יהודים וערבים בדרום.
להעשיר את נקודת מבטם של הסטודנטים על מציאות היחסים בין יהודים וערבים ולפתח תפיסה ביקורתית למציאות זו. ליצור מסגרות של עשייה חברתית לשינוי המציאות תוך התנדבות ולמידה ממנה בארגונים יהודיים ערביים הפועלים באזור הדרום.
הסטודנטים נפגשים אחת לשבוע לסדנא התנסותית בת שתיים שעוסקת במפגש היהודי-ערבי, ובסוגיות חברתיות כלכליות ולאומיות הקשורות במערך יחסים אזרחי על מנת ללמוד על הטבע של קונפליקט והתהליכים המאפיינים אותו בקונטקסט היומיומי של חייהם. שני מנחים (יהודיה וערבי) מביה"ס לשלום מנחים חלק זה של הקורס. ההתערבויות של המנחים מצביעות על התהליכים שקורים בין שתי קבוצות שבחדר ומקשרות אותם לתהליכים חברתיים שקורים ברמת המאקרו. התהליך ברובו מתנהל בפורום דו לאומי, אולם היחידה הראשונה בכל פגישה שלישית מתנהלת בפורום חד לאומי. מטרת הפורום לפתח תובנות באשר לתהליכים העוברים על כל קבוצה לאומית במהלך הדיאלוג המשותף. מטרת המפגשים היא לפתח את המודעות של המשתתפים לקונפליקט ולתפקידם בתוכו, וכמו כן לאפשר להם לחקור ולהבנות את זהותם דרך אינטראקציה עם האחר ולקבל כלים לניתוח קונפליקטים בין קבוצתיים ולנתח תהליכים של דיכוי וגזענות ולפתח גישה ביקורתית כלפיהם.
במהלך הסמסטר ינתנו שתי הרצאות על ידי מרצים מן האוניברסיטה בתחומים תיאורטיים רלוונטיים.

דרישות והרכב ציון הקורס

הסטודנטים נדרשים להכין עבודה אחת בסיום הסמסטר ובה הם מתבקשים לבחור אספקט המעניין אותם מתוך התהליך ולנתח אותו, לאור תאוריות שהיו חשופים אליהן במהלך הקורס והמצויות ברשימה הבבליוגראפית. הנוכחות במפגשים בקורס היא עיקר הלמידה ולכן היא חובה.

רשימה ביבליוגרפית (קריאת רשות)

בר טל, ד. (2007). פרק 1 - התשתית הפסיכולוגית חברתית של סכסוכים בלתי נשלטים : המשגה. לחיות עם הסכסוך - ניתוח פסיכולוגי-חברתי של החברה היהודית בישראל. הוצאת כרמל, עמ' 26-50.

בר סימן טוב, י. (2010). חסמים לשלום בסכסוך הישראלי-פלסטיני. מחקרי מכון ירושלים לחקר ישראל.

זוננשיין, נ. (2008). דיאלוג מאתגר זהות – יהודים מתמודדים עם זהותם במפגש עם פלסטינים. חיפה : פרדס הוצאה לאור.

חלבי, ר. (2000). דיאלוג בין זהויות – מפגשי ערבים ויהודים בנווה שלום. תל-אביב : קו אדום, הוצאת הקיבוץ המאוחד.

סמוחה, ס. (2008). החזון הערבי של הפיכת ישראל שבתחום הקו הירוק לדמוקרטיה דו-לאומית". בתוך : בין חזון למציאות : מסמכי החזון של הערבים בישראל 2006-2007, בעריכת שרה אוסצקי-לזר ומוסטפא כבהא. ירושלים : הפורום להסכמה אזרחית. עמ' 139-126.

Halperin, E., Russell, A. G., Dweck, C. S., & Gross, J. J. (2011). Anger, hatred, and the quest for peace: Anger can be constructive in the absence of hatred. *Journal of Conflict Resolution*, 55, 274-291.

Kelman, H. (1999). The interdependence of Israeli and Palestinian social identities: The role of the other in existential conflicts. *Journal of Social Issues*, 55, 581-600.

Rouhana, N., & Bar-Tal D. (1998). Psychological dynamics of intractable ethnonational conflicts. *American Psychologist*, 53, 761-770.

Saguy, T., Tausch, N., Dovidio, J. F., & Pratto, F. (2010). The irony of harmony: Intergroup contact can produce false expectations for equality. *Psychological Science*, 20, 114-121.

Sonnenschein, N., & Bekerman, Z. (2010). Who is more humane? An ethnographic account of power struggles in Jewish-Palestinian dialogue encounters. *Peace and Conflict Studies*, 17, 307-346.